

ΕΛΛΗΝΙΚΑ Ε΄

Ενότητα 1 - Ο φίλος μας το περιβάλλον

Ύλη - Στόχοι:

Υποενότητες:

- ❖ Ο φίλος μας το δάσος
- ❖ Η φίλη μας η θάλασσα
- ❖ Ο φίλος μας ο άνεμος

- Να συνειδητοποιήσουν την ιδιαιτερότητα της δομής κειμένων αναφορικού λόγου, στα οποία ανήκουν κυρίως τα αφηγηματικά κείμενα και τα διάφορα είδη περιγραφικών κειμένων.
- Να επιλέγουν και να χρησιμοποιούν τα κατάλληλα γλωσσικά μέσα για την παραγωγή των συγκεκριμένων κειμένων σε διαφορετικό επικοινωνιακό πλαίσιο κάθε φορά.
- Να συνειδητοποιούν τη χρήση των χρόνων (παρόντος, παρελθόντος, μέλλοντος), τις διαφορές που επιφέρει στη λειτουργία του αφηγηματικού κειμένου η χρήση χρόνων παρελθόντος εναλλακτικά με εκείνους του παρόντος και τις διαφορές στη χρήση των χρόνων σε περιγραφικά κείμενα.
- Να διαπιστώσουν τον τρόπο με τον οποίο εκφράζονται γενικότερα οι χρονικές σχέσεις μέσα από τη χρήση χρονικών συνδέσμων, επιρρημάτων και ουσιαστικών.

Ενότητα 2 - Η ζωή στην πόλη

Ύλη - Στόχοι:

Υποενότητες:

- ❖ Η γειτονιά της πόλης
 - ❖ Πόλη και πολιτισμός, πόλη και διασκέδαση
 - ❖ Διαδρομές στην πόλη
- Να συνειδητοποιήσουν την ιδιαιτερότητα της δομής διαφόρων ειδών οδηγιών, που ανήκουν στα κατευθυντικά κείμενα.
 - Να επιλέγουν και να χρησιμοποιούν τα κατάλληλα γλωσσικά μέσα για την παραγωγή των συγκεκριμένων κειμένων σε διαφορετικό επικοινωνιακό πλαίσιο κάθε φορά.
 - Να διαπιστώσουν και να συνειδητοποιήσουν τις λειτουργίες των εγκλίσεων.
 - Να ανακαλύψουν ότι ο ενεστώτας οριστικής, εφόσον περιγράφει μια ενέργεια, μπορεί να παίζει το ρόλο της προστακτικής για να δίνουμε οδηγίες.
 - Να συνειδητοποιήσουν τη συντακτική και μορφολογική ιδιαιτερότητα των εγκλίσεων.
 - Να ασκηθούν στην ορθογραφία της προστακτικής, συσχετίζοντάς την με εκείνη της υποτακτικής.
 - Να γνωρίσουν το σχηματισμό και τη λειτουργία των χρονικών, τοπικών και τροπικών επιρρημάτων.
 - Να κλίνουν τα θηλυκά ουσιαστικά σε -ος και τα επίθετα σε -ης, -ης, -ες.

Ενότητα 3 - 28^η Οκτωβρίου

Ύλη - Στόχοι:

- Να επεξεργαστούν (κατανόηση και παραγωγή λόγου) λογοτεχνικά αφηγηματικά κείμενα και μαρτυρίες σχετικά με το θέμα.

Ενότητα 4 - Τα ζώα που ζουν κοντά μας

Ύλη - Στόχοι:

Υποενότητες:

- ❖ Ιστορίες με ζώα
 - ❖ Τα χαρακτηριστικά των ζώων
 - ❖ Τα ζώα της εξοχής
- Να συνειδητοποιήσουν την ιδιαιτερότητα της δομής κειμένων που περιγράφουν ζώα και ανθρώπους (ως επανάληψη γνώσεων προηγούμενων τάξεων).
 - Να διαπιστώσουν και να συνειδητοποιήσουν τη λειτουργία του επιθέτου στα περιγραφικά κείμενα και των αιτιολογικών προτάσεων.
 - Να διαπιστώσουν και να συνειδητοποιήσουν τη χρήση των απλών και επαυξημένων προτάσεων και των οριστικών και αόριστων άρθρων.
 - Να κλίνουν τα επίθετα σε -ης και -υς.

Ενότητα 5 - 17^η Νοεμβρίου

Ύλη - Στόχοι:

- Να επεξεργαστούν (κατανόηση και παραγωγή λόγου) ποιήματα, λογοτεχνικά αφηγηματικά κείμενα και άρθρα εφημερίδων σχετικά με το θέμα.

Ενότητα 6 - Οι φίλοι μου, οι φίλες μου

Ύλη - Στόχοι:

Υποενότητες:

- ❖ Φίλοι από άλλες χώρες
- ❖ Ιστορίες με φίλους
- ❖ Οι φίλοι τραγουδάνε
- ❖ Οι φίλοι γιορτάζουν

- Να συνειδητοποιήσουν την ιδιαιτερότητα της δομής κειμένων κατευθυντικού λόγου, όπως είναι οι προσκλήσεις και οι επιστολές.
- Να διαπιστώσουν και να συνειδητοποιήσουν τις διαφορές ανάμεσα στον ευθύ και τον πλάγιο λόγο.
- Να διαπιστώσουν και να συνειδητοποιήσουν τη λειτουργία και τη χρήση των χρόνων και των ανεξάρτητων και εξαρτημένων προτάσεων.
- Να εμπεδώσουν την κλίση και τη λειτουργία των προσωπικών αντωνυμιών.
- Να εντοπίζουν το πόλο των αποτελεσματικών και τελικών προτάσεων.
- Να παρατηρήσουν τις αλλαγές ύφους (επίσημο - ανεπίσημο) ανάλογα με τον αποδέκτη.
- Να κάνουν συγκρίσεις ανάμεσα στην επιστολή και τους τρόπους γραφής ηλεκτρονικών μηνυμάτων, αλλά και μηνύματα κινητής τηλεφωνίας.

Ενότητα 7 - Μουσική

Ύλη - Στόχοι:

Υποενότητες:

- ❖ Συναυλία
- ❖ Μουσικά όργανα
- ❖ Τραγούδια και στίχοι
- ❖ Μουσική και άλλες τέχνες

- Να επεξεργαστούν αφηγηματικά και περιγραφικά κείμενα (περιγραφή αντικειμένου: μουσικού οργάνου).
- Να αναγνωρίσουν τις λειτουργίες των βασικών συστατικών της πρότασης.
- Να κατανοήσουν τη βασικά δομή της πρότασης Υποκείμενο - Ρήμα - Αντικείμενο.
- Να γνωρίσουν τα είδη του υποκειμένου και του αντικειμένου.
- Να διακρίνουν τα μεταβατικά από τα αμετάβαρα ρήματα και τη διαφοροποίηση αντικειμένου και κατηγορουμένου.
- Να διακρίνουν τις εξαρτημένες προτάσεις που έχουν θέση υποκειμένου ή αντικειμένου και έτσι να κατευθυνθούν προς τη σωστή χρήση του κόμματος.

Ενότητα 8 - Χριστούγεννα

Ύλη - Στόχοι:

- Να επεξεργαστούν (κατανόηση και παραγωγή λόγου) λογοτεχνικά αφηγηματικά κείμενα, κάλαντα και ενημερωτικά κείμενα σχετικά με το θέμα.

Ενότητα 9 - Βιβλία - Βιβλιοθήκες

Ύλη - Στόχοι:

Υποενότητες:

- ❖ Ο μαγικός κόσμος των βιβλίων
- ❖ Ποιοι είναι οι συγγραφείς;
- ❖ Βιβλιοθήκες
- ❖ Σκυταλοδρομία ανάγνωσης

- Να επεξεργαστούν περιγραφικά κείμενα, κυρίως με τη μορφή βιογραφικών σημειωμάτων, ενημερωτικών φυλλαδίων βιβλιοθήκης και βιβλιοπαρουσίασης.
- Να συνειδητοποιήσουν τη διαφορά της ονοματικής και ρηματικής φράσης και τις λειτουργίες των ανεξάρτητων και εξαρτημένων προτάσεων.
- Να χρησιμοποιούν ορθά το κόμμα με αναφορά στις εξαρτημένες επιρρηματικές προτάσεις, τις οποίες μαθαίνουν να διακρίνουν από τις εξαρτημένες προτάσεις που έχουν θέση υποκειμένου ή αντικειμένου.

Ενότητα 10 - Μυστήρια - Επιστημονική φαντασία

Ύλη - Στόχοι:

Υποενότητες:

- ❖ Επιστημονική φαντασία
- ❖ Χαμένοι πολιτισμοί
- ❖ Ανεξήγητα φαινόμενα
- ❖ Η μηχανή του χρόνου

- Να επεξεργαστούν αφηγηματικά και περιγραφικά κείμενα.
- Να γνωρίσουν τις υποθετικές προτάσεις, διακρίνοντας την υπόθεση από την απόδοση.
- Να κατανοήσουν τη λειτουργία και την κλίση των χρόνων του μέλλοντα, με τη διάκριση τρόπου ενέργειας (εξακολουθητικός, συνοπτικός, συντελεσμένος μέλλοντας).
- Να συνειδητοποιήσουν τη λειτουργία των επιρρηματικών προσδιορισμών χρόνου.

Ενότητα 11 - Παιχνίδια

Ύλη - Στόχοι:

Υποενότητες:

- ❖ Παραδοσιακά παιχνίδια
- ❖ Επιτραπέζια παιχνίδια
- ❖ Ηλεκτρονικά παιχνίδια
- ❖ Πνευματικά παιχνίδια

- Να επεξεργαστούν οδηγίες κατευθυντικού λόγου.
- Να συνειδητοποιήσουν τη λειτουργία των εγκλίσεων μέσω της επεξεργασίας οδηγιών παιχνιδιών.
- Να γνωρίσουν τη λειτουργία των απρόσωπων ρημάτων, των οποίων δίνονται συνοπτικά τα χαρακτηριστικά τους.
- Να γνωρίσουν την κλίση λόγιων επιθέτων.

Ενότητα 12 - 25^η Μαρτίου

Ύλη - Στόχοι:

- Να επεξεργαστούν (κατανόηση και παραγωγή λόγου) ποιήματα, βιογραφίες και λογοτεχνικά αφηγηματικά κείμενα σχετικά με το θέμα.

Ενότητα 13 - Κατασκευές

Ύλη - Στόχοι:

Υποενότητες:

- ❖ Κατασκευές της φύσης
- ❖ Κατασκευές των ανθρώπων
- ❖ Μαθηματικές κατασκευές

- Να επεξεργαστούν οδηγίες κατευθυντικού λόγου.
- Να συνειδητοποιήσουν τη συντακτική και σημασιολογική σχέση Υποκειμένου - Ρήματος - Αντικειμένου.
- Να διακρίνουν τα μεταβατικά από τα αμετάβαρα ρήματα.
- Να κατανοήσουν τη λειτουργία της ενεργητικής και της παθητικής σύνταξης και τη συντακτική και σημασιολογική ιδιαιτερότητα του μετασχηματισμού από τη μια σύνταξη στην άλλη.
- Να γνωρίσουν τη χρήση του κόμματος με αναφορά στις αναφορικές προτάσεις, όπου μαθαίνουν να διακρίνουν τις προσδιοριστικές από τις μη προσδιοριστικές (προσθετικές).

Ενότητα 14 - Πάσχα

Ύλη - Στόχοι:

- Να επεξεργαστούν (κατανόηση και παραγωγή λόγου) ποιήματα, λογοτεχνικά αφηγηματικά κείμενα και λαογραφικές περιγραφές εθίμων.

Ενότητα 15 - Τηλεόραση

Ύλη - Στόχοι:

Υποενότητες:

- ❖ Τα θετικά ... και τα αρνητικά
 - ❖ Τηλεόραση και διαφήμιση
 - ❖ Προγράμματα τηλεόρασης
-
- Να επεξεργαστούν επιχειρηματολογικά κείμενα κατευθυντικού λόγου.
 - Να κατανοήσουν την πραγματολογική, συντακτική και σημασιολογική διαφοροποίηση μεταξύ ευθέος και πλάγιου λόγου.
 - Να γνωρίσουν τη λειτουργία των απλών και επαυξημένων προτάσεων.
 - Να γνωρίσουν τη λειτουργία των αιτιολογικών προτάσεων.
 - Να γνωρίσουν την κλίση του λόγιου σχηματισμού του παρατατικού των ρημάτων σε -ούμαι και του ρήματος εγγυώμαι, καθώς και το σχηματισμό του παρατατικού και αορίστου λόγιων σύνθετων ρημάτων με το -αγω.

Ενότητα 16 - Αθλήματα- Σπορ

Ύλη - Στόχοι:

Υποενότητες:

- ❖ Ο αθλητισμός στην αρχαία Ελλάδα
 - ❖ Σύγχρονος αθλητισμός
 - ❖ Και τα παιδιά αθλούνται
-
- Να επεξεργαστούν αφηγηματικά και περιγραφικά κείμενα.
 - Να διακρίνουν την καταφατική από την ερωτηματική και την αρνητική πρόταση.
 - Να γνωρίσουν τη λειτουργία των τελικών και των αποτελεσματικών προτάσεων.
 - Να κατανοήσουν τις αντωνυμίες.

- Να σχηματίζουν τα παραθετικά επίθετα και επιρρήματα.
- Να γνωρίσουν το σχηματισμό της εσωτερικής αύξησης των ρημάτων που είναι σύνθετα με λόγιες προθέσεις.

Ενότητα 17 - Ταξίδια στο διάστημα

Ύλη - Στόχοι:

Υποενότητες:

- ❖ Ο άνθρωπος στο διάστημα
 - ❖ Τι βλέπουμε από το διάστημα
 - ❖ Φανταστικά ταξίδια στο διάστημα
-
- Να επεξεργαστούν αφηγηματικά και περιγραφικά κείμενα.
 - Να διακρίνουν την ενεργητική από την παθητική σύνταξη.
 - Να κατανοήσουν τη διαφοροποίηση της ονοματικής από τη ρηματική φράση.
 - Να κατανοήσουν τη λειτουργία των άρθρων.